

Risikofaktorer og tiltak for biosikkerhet i RAS-anlegg og brønnbåttransport

Hans Tobias Slette – HAVBRUK 2024

Sykdommer og parasitter har en stor innvirkning på norsk oppdrett av atlantisk laks. I 2023 døde over 100 millioner fisk i næringen av ulike årsaker. De viktigste årsakene var infeksjonssykdommer, som til sammen stod for 38% av fiskedøden. Slik kan vi ikke ha det i næringen. I Smittekontroll-prosjektet har det pågått et arbeid for å identifisere risikofaktorer og tiltak for biosikkerhet i RAS-anlegg og brønnbåttransport, med fokus på smolttransport.

Resultatet er en omfattende oversikt som tar utgangspunkt i en strukturering av risikofaktorer i kategorier. Risikofaktorer i RAS-anlegg er kategorisert i: (i) Risikofaktorer for introduksjon av patogen til RAS, (ii) Risikofaktorer for spredning av patogen i RAS, (iii) Risikofaktorer for vekst av patogen i RAS og (iv) Andre risikofaktorer for biosikkerhet i RAS. Risikofaktorer for brønnbåttransport er kategorisert i: (i) Risikofaktorer for introduksjon av patogen fra inntaksvann til brønnbåt, (ii) Risikofaktorer for spredning av patogen mellom fiskegrupper i brønnbåt og (iii) Risikofaktorer for spredning av patogen fra brønnbåt til omkringliggende miljø.

For hver risikokategori listes det opp en rekke konkrete risikofaktorer og tilhørende tiltak. Formålet har vært å gjøre et kartleggingsarbeid for å identifisere flest mulig relevante risikofaktorer og tiltak, slik at denne oversikten kan fungere som et utgangspunkt for biosikkerhetsarbeid ved konkrete anlegg og fartøy. De konkrete risikofaktorer og tiltak er ikke videre vurdert eller kvantifisert utover en vurdering av om det er sannsynlig at de er aktuelle. Kvantifisering av risiko og potensiell effekt av tiltak vil variere mellom spesifikke anlegg og fartøy.